

Даниял кітабы - Жүз елу жетінші бөлім

Даниял кітабындағы Кир туралы пайғамбарлық рәмізділіктің мәнін ашу

Jeff Pippenger

2024-03-25

Оныншы тараудың бірінші аятында оның Кирдің үшінші жылы болғаны туралы хабарланады, бірақ бірінші тарауда Даниялдың тек Кирдің бірінші жылына дейін ғана өмір сүргені немесе қызметін жалғастырғаны туралы хабарланады.

Даниял патша Кирдің бірінші жылына дейін қызметін жалғастырды. Даниял 1:21.

Екі жыл бойы Кир негізінен мидиялық Дариймен бірге билік жүргізіп келді, сондықтан бұл оның үшінші жылы еді, бірақ сонымен бірге оның бірінші жылы да еді.

Парсы патшасы Кирдің үшінші жылында Белтешазар деп аталған Даниялға бір нәрсе аян болды; әрі сол нәрсе ақиқат еді, бірақ белгіленген уақыт ұзақ болатын; және ол сол нәрсені түсінді, әрі аянды ұқты. Даниял 10:1.

Пайғамбарлық тұрғыдан алғанда, Кир Даниялдың бірінші және соңғы көріністерінде таныстырылады. Алдыңғы мақалаларда баяндалғандай, Даниял кітабының бірінші тарауы Аян кітабының он төртінші тарауындағы бірінші періштені бейнелейді. Пайғамбарлықта бірінші періште айқындалғанда, ол Аян 14-тараудағы үш періштенің бәріне тән барлық пайғамбарлық сипаттарға ие болады. Бірінші періштеде бейнеленген мәңгілік Ізгі хабардың үш сатысы мыналар: «Құдайдан қорқындар», «Оған мадақ беріндер», өйткені «Оның сотының уақыты келді».

Даниял мен үш лайықты жігіт «Құдайдан қорыққандықтан», олар Бабылдың асын қабылдамай, вегетариан болып қалуды таңдады. Бұдан кейінгі көрнекі сынақта Даниял мен үш лайықты жігіт Бабыл тағамын жегендермен салыстырғанда өздерінің сау келбеті арқылы «Құдайды дәріптеді». Үш жылдан кейін Набуходоносор оларды сынап, оларды Бабылдың барлық дана адамдарынан он есе дана деп тапқан кезде, «сот сағаты» келді.

Мәңгілік Ізгі хабардың үш қадамы Даниял кітабының соңғы тарауында да ақырғы уақытта мөрі ашылатын жарық үшін жауапты болып саналатындарды білімнің артуы арқылы тазартып, ағартып, сынайтын үдеріс ретінде бейнеленген. Даниялдың бірінші тарауында, соңғы тарауындағы сияқты, барлық үш періштені қамтитын бірінші періштенің үш қадамы айқындалады. Бірінші тарау бірінші періштенің мәңгілік Ізгі хабары болғандықтан, Даниялдың екінші тарауы Аян кітабының он төртінші тарауындағы екінші періштені бейнелейді; онда аңның мүсінінің не Мәсіхтің бейнесінің сынағы көрсетілген, дәл сол сияқты бұл бірінші тараудағы үш қадамның екінші сынағында да көрсетілген.

Даниял кітабының бірінші және екінші тараулары Аян кітабының он төртінші тарауындағы бірінші және екінші періштелерді бейнелейтіндіктен, үшінші тарау мен Дура жазығындағы

сынақ аңның таңбасын қабылдамау жөніндегі ескертумен бірге үшінші періштенің хабарын бейнелейді. Даниял кітабының бірінші тарауында Кирдің бірінші жылы аталады, ал Даниялдың соңғы аяны болып табылатын оныншы тарауда Кир оның үшінші жылы арқылы көрсетіледі; бірақ біз ол үшінші жылдың оның бірінші жылы екенін білеміз, өйткені Даниял тек Кирдің бірінші жылына дейін ғана өмір сүрді.

Сондықтан Кир үш жылды қамтитын бірінші жылдың нышаны болып табылады. Ол бірінші періштенің хабарының нышаны. Кирдің бірінші жылы Даниялдың алғашқы аянының соңғы аятында айтылады, содан кейін тағы да Даниялдың соңғы аянының бірінші аятында аталады. Кирдің пайғамбарлық нышандық мәнін тану маңызды, әрі біз алдымен оның бірінші періштенің хабарын бейнелейтінін анықтап отырмыз. Мұны пайғамбарлық тұрғыдан Даниял оның үшінші жылын өзінің бірінші жылы ретінде белгілейтіні арқылы анықтауға болады, бірақ одан да маңыздысы — бұл оның жариялаған алғашқы жарлығы арқылы айқындалады.

Оныншы тарауда Жәбірейілдің Парсы патшаларымен жүргізіп жатқан күресі Кирді яһудилерге қайтып келіп, Иерусалим мен ғибадатхананы қайта тұрғызуға мүмкіндік беретін үш жарлықтың біріншісін жариялайтындай дәрежеге жеткізуге қатысты еді. Үшінші жарлық 1844 жылғы 22 қазанда үшінші періште келген кезде аяқталған екі мың үш жүз жылдық пайғамбарлықтың басталуын белгілейтін еді. Үшінші жарлық үшінші періштені білдірді, сондықтан Кирдің бірінші жарлығы 1798 жылы бірінші періштенің келуін білдірді. Кир бірінші періштені бейнелейді, осы себепті Даниял кітабында оның бірінші жылы үш жылды білдірді.

Сондықтан Кир «соңғы уақытты» бейнелейді, өйткені бірінші періште (Кир) 1798 жылы келген кезде «соңғы уақыт» келіп, Даниял кітабының мөрі ашылды. Кир есімі көне парсы тіліндегі «Kūruš» сөзінен шыққан деп есептеледі; бұл сөз «күн» дегенді білдіреді, әрі оған «тақ» деген мағынаны білдіретін элам тіліндегі «kursh» сөзі қосылады, осының өзі патшалық билікпен немесе патшалықпен байланысын көрсетеді. Ишая да Кирдің осы сипаттарына назар аударады.

Кир туралы былай дейтін — ол Менің бағушым, әрі бүкіл еркімді орындайды; ол Иерусалимге: «Сен қайта салынатын боласың», — дейді, ал ғибадатханаға: «Сенің іргетасың қаланатын болады», — дейді. Жаратқан Ие Өзінің майланғанына, Кирге, былай дейді: «Мен оның оң қолынан ұстадым, оның алдында халықтарды бағындыру үшін; патшалардың белін босатамын, оның алдында қос қақпалы есіктерді ашу үшін, сонда қақпалар жабылмайды; Мен сенің алдыңнан барамын да, бұралған жолдарды түзеймін; жез қақпаларды быт-шыт қыламын, темір ысырмаларды қақ бөлемін; қараңғылықтағы қазыналарды және құпия орындардағы жасырын байлықтарды саған беремін, сонда сені атыңмен шақыратын Мен — Жаратқан Ие, Исраилдің Құдайы екенімді білесің. Құлым Жақып үшін және Өзім таңдаған Исраил үшін Мен сені атыңмен шақырдым; Мені білмеген болсаң да, саған атақ бердім. Мен — Жаратқан Иемін, басқа ешкім жоқ, Менен өзге Құдай жоқ; Мені білмеген болсаң да, Мен сені белдедім; күн шығысынан бастап батысқа дейін Менен өзгенің жоқ екенін білсін деп.

Мен — Жаратқан Иемін, басқа ешкім жоқ». Ишая 44:28–45:6.

Кир Мәсіхтің бейнесі болды, өйткені ол Жаратқан Иенің «майланғаны» еді және Иерусалимді тұрғызып, ғибадатхананың іргетасын қалайтын Құдайдың «бақташысы» деп аталды. Ол жабық қақпалардың ашылуына қатысы бар тұлға, дәл сол сияқты Мәсіх — ашса, ешкім жаппайтын, жапса, ешкім ашпайтын Тұлға. Сондай-ақ Кирге «қараңғылықтың қазыналары мен құпия орындардың жасырын байлықтары» берілген. Кир реформаторлық қозғалыстар желісіндегі бірнеше межелік белгілерді орындайды.

Ол алғашқы періште келген, Даниял кітабының мөрі ашылған, содан кейін «қараңғылық қазыналарынан және құпия орындардың жасырын байлықтарынан» келетін білімнің артуы болатын ақырғы уақытты белгілейді. Сол «қараңғылық қазыналары мен құпия орындардың жасырын байлықтары» «қаланатын» «іргетасты» және «салынуға» тиіс «ғибадатхананы» құрайды. Кир арқылы бейнеленген Мәсіх — Жаратқан Иенің «майланғаны», өйткені Мәсіх Өзінің шомылдыру рәсімінде майланған еді. Сондықтан Кир тек алғашқы періштенің келуі ғана емес, ол сондай-ақ алғашқы періште төмендеген кезде оған күш беретін екінші періште де болып табылады, дәл сол сияқты Мәсіх майланған кезде Киелі Рух та төмендеген болатын. 1844 жылғы 22 қазанда Мәсіх Ең Қасиетті Орынға апаратын есікті, немесе бұрын жабық болған «қақпаны», ашты. Кир сондай-ақ үшінші періштенің келуін де белгілейді.

Кир — бірінші періште, әрі бірінші періште үш періштенің бәріне тән барлық құрамдас бөліктерге ие. Кир — 1798 жылғы ақырзаман уақыты, сол кезде бірінші періште келді. Кир 1840 жылғы 11 тамызды білдіреді, сол кезде бірінші періштенің хабары күшке ие болды (майланды). Ол 1842 жылдың мамырында 1843 жылғы кестенің жасалуы арқылы бейнеленген іргетастарды қалау ісін білдіреді. Ол ғибадатхананы тұрғызуды білдіреді, өйткені 1844 жылғы 19 сәуірдегі алғашқы көңіл қалуда екі топ бөлініп шықты, әрі ол 1844 жылғы 22 қазандағы ұлы көңіл қалудағы екінші бөлінуді білдіреді.

Миллершілердің реформалық қозғалысының барлық межелік белгілері Кир арқылы бейнеленген еді, сондықтан сол межелік белгілер бір жүз қырық төрт мыңның қозғалысының межелік белгілерін де бейнелейді. Миллершілер қозғалысының алдында Мәсіх Миллершілер тарихының алдында болатынын көрсеткен белгілер болды.

Пайғамбарлық Мәсіхтің келуінің сипаты мен мақсатын алдын ала айтып қана қоймай, оның жақындағанын адамдар танитын белгілерді де көрсетеді. Иса былай деді: «Күнде, айда және жұлдыздарда белгілер болады». Лұқа 21:25. «Сол күндері, сол азаптан кейін, күн қараңғыланады, ай өз жарығын бермейді, көктегі жұлдыздар құлайды, және көктердегі күштер шайқалады. Сонда олар Адам Ұлының бұлттардың үстінде зор құдіретпен және салтанатпен келе жатқанын көреді». Марк 13:24–26. Аянды жазған кісі екінші келудің алдында болатын белгілердің алғашқысын былай суреттейді: «Ұлы жер сілкінісі болды; күн қылдан тоқылған қара жамылғыдай қап-қара болды, ай қан сияқты болды». Аян 6:12.

«Бұл белгілер он тоғызыншы ғасыр басталмай тұрып көрінді. Осы пайғамбарлықтың орындалуы ретінде 1755 жылы тарихта тіркелген жер сілкіністерінің ішіндегі ең

алапаттысы болды». The Great Controversy, 304.

Екінші Келуді жариялаған белгілер 1798 жылдан сәл бұрын, 1755 жылы басталды. 1798 жыл — рухани Израилдің рухани Бабылдағы тұтқындығының аяқталған уақыты; Уайт апайдың үйретуінше, бұл оқиға тура мағынадағы Израилдің тура мағынадағы Бабылдағы тұтқындығымен бейнеленген, ал ол тұтқындық жетпіс жылдық тұтқындықтың соңында, Кир ашық қақпалар арқылы кіріп, Бабылды басып алып, Белшазарды өлтірген кезде аяқталған.

«Бүгінде Құдайдың қауымы құрып бара жатқан адамзат нәсілін құтқаруға арналған иләһи жоспарды толық аяқтауға ерікті. Көптеген ғасырлар бойы Құдай халқы өз бостандықтарының шектелуін бастан кешірді. Ізгі хабарды оның пәктігінде уағыздауға тыйым салынды, ал адамдардың бұйрықтарына бағынбауға батылдық еткендердің үстінен ең ауыр жазалар қолданылды. Соның салдарынан Жаратқан Иенің ұлы рухани жүзімдігі дерлік мүлде қараусыз қалды. Халық Құдай сөзінің нұрынан айырылды. Адасушылық пен ырымшылдықтың қараңғылығы шынайы дін туралы білімді өшіріп жіберемін деп қорқытты. Жер бетіндегі Құдай қауымы осы аяусыз қудалаудың ұзақ кезеңінде, жер аударылу уақытында Бабылда тұтқында болған Израил ұлдары қандай шын мәнінде тұтқында болса, дәл сондай шын мәнінде тұтқында болды». Prophets and Kings, 714.

Бабылдағы жетпіс жылдың соңы 1798 жылды бейнеледі, ал 1798 жылдан бұрын Мәсіхтің қайта оралуының таяу екенін жариялаған белгілер болды.

«Кир әскерінің Бабыл қабырғаларының алдына келуі яһудилер үшін олардың тұтқындықтан құтқарылуының жақындап қалғанының белгісі болды. Кир дүниеге келерден бір ғасырдан астам уақыт бұрын-ақ Құдайдың рухтандыруымен оның есімі аталып, Бабыл қаласын қапыда басып алып, тұтқындықтағы ұлдардың азат етілуіне жол дайындау үшін атқаратын нақты ісі жөнінде жазба түсірілген еді.» Prophets and Kings, 551.

Кир сондай-ақ 1798 жылдың алдында болған белгілерді де бейнеледі. Тарихшылар Дарий мен Кирдің билігі туралы біршама көмескі айтады, алайда Құдай Сөзі анық. Мидия-Парсы империясы Бабыл империясынан кейін келді, әрі Мидия-Парсының алғашқы патшасы Дарий болды, дегенмен Бабылды Белшазардың соңғы думаны өткен түні басып алған қолбасшы оның жиені Кир еді. Кир мен Дарий екеуі де жетпіс жылдық тұтқындықтың аяқталу уақытын бейнелейді; бұл 1798 жылғы ақырзаман уақытын білдіреді, әрі сондай-ақ 1989 жылғы ақырзаман уақытын да бейнелейді.

Мұсаның тарихындағы ақырзаман уақыты арасы үш жыл болған Һарон мен Мұсаның тууларымен белгіленді. Сол тарих Мәсіхтің тарихын барынша жетік бейнеледі, ал сол тарихтағы ақырзаман уақыты Жоханның дүниеге келуімен, әрі алты айдан кейін оның туысы Исаның дүниеге келуімен белгіленді. Ақырзаман уақытының екі межесі бар, әрі Дарий мен Кир екеуі де жетпіс жылдық тұтқындықтың аяқталуын белгілейді; ол он екі жүз алпыс жылдық тұтқындықтың аяқталуының нышаны еді. 1798 жылы папалық аңның өлімші

жарақат алуы келесі жылы сол аңның үстіне мініп, оның үстінен билік құрған тұлғаның өлімімен жалғасты. 1989 жылы Рейган мен бірінші Буш екеуі де президенттер болды.

Кир алда келе жатқан ақырзаман уақытын жариялайтын белгілерді айқындайды, әрі ол ақырзаман уақытын да айқындайды. Ол білімнің артуын, сондай-ақ періште көктен түскен кезде бірінші хабардың қуат алуын айқындайды; содан кейін негіздерді қалау ісінде қолға алынатын жұмысты, ғибадатхананы тұрғызу жұмысын және Келісімнің Хабаршысы кенеттен Өз ғибадатханасына келген кезде үшінші періштенің келуін айқындайды.

Парсы патшасы Кирдің билігінің үшінші жылында Белтешазар деп аталған Даниялға бір нәрсе ашылды; және ол нәрсе шын еді, бірақ белгіленген уақыты ұзақ еді; әрі ол сол нәрсені түсінді, және аянды ұғынды. Сол күндері мен, Даниял, толық үш апта бойы қайғырдым. Тәтті нан жегенім жоқ, аузыма ет те, шарап та тиген жоқ, әрі толық үш апта біткенше, өзімді мүлде майлағаным жоқ. Ал бірінші айдың жиырма төртінші күні мен ұлы өзеннің, яғни Хиддекелдің, жағасында едім. Даниял 10:1–4.

Кир мен Белтешазардың рәміздері соңғы күндердегі белгілі бір пайғамбарлық тарихты білдіреді. Белтешазардың рәмізі бізге бейнеленіп тұрған халықтың келісім халқының соңғы ұрпағы болып табылатын жүз қырық төрт мың екендігін хабарлайды. Олар Кир арқылы бейнеленген пайғамбарлық тарихқа орналастырылған; ал Кир 1798 жылдан, 1989 жылдан және 2001 жылғы 11 қыркүйектен бұрын болған тарихты білдіреді, өйткені Кир сол межелік белгілердің бәрін бейнелейді. Ол сондай-ақ 2020 жылғы 18 шілдедегі түңілу оқиғасын, тіпті Америка Құрама Штаттарында жуық арада келетін жексенбілік заңды да бейнелейді. Даниялдың соңғы аянының пайғамбарлық тұрғыдан қай жерге орналастырылғанын айқындаудың кілті — Даниялдың нені білетіндігі арқылы айқындалады.

Бірінші аятта Даниялдың (Белтешазардың) әрі «нәрсені», әрі «аянды» түсінетіні көрсетілген. «Нәрсе» — еврейдің «dabar» сөзі, мағынасы «сөз»; әрі оны Ғабриел жиырма бес жүз жиырма жылдық («жеті уақыт») «chazon» аянын білдіру үшін қолданады. Ал бірінші аяттағы Даниял түсінетін «аян» — жиырма үш жүз жылдық «march» аяны. Соңғы күндердегі Құдайдың келісім халқы 1989 жылғы ақыр заман кезеңінде «жеті уақытты» түсінген жоқ. Олар «жеті уақытты» 2001 жылғы 11 қыркүйектен кейін ғана түсінді, сондықтан Даниял 2001 жылғы 11 қыркүйектен кейін Кир арқылы бейнеленген пайғамбарлық реформалық қозғалыс уақытында болуы тиіс; өйткені соңғы пайғамбарлық қозғалысты бейнелейтін Даниял әрі «нәрсені», әрі «аянды» түсінеді.

Даниялдың жиырма бір күндік аза тұту кезеңінде болғаны көрсетіледі. Аза тұтудың «сол күндерінде» Даниял «істі» түсінді, әрі ол «аянды» да ұқты. «Іспен» бейнеленген ақиқат Даниялға аза тұту күндерінде ашылды. Құдай халқы реформалық желілерде Түн ортасындағы Айқайдың дәл алдында «аза тұтушы» ретінде бейнеленеді. Бұл аза тұту Лазар үшін аза тұтып отырған Марта мен Мәриям арқылы, Салтанатты Кірудің дәл алдында бейнеленген. Ол Миллершілер тарихындағы бірінші түңілуінен кейінгі жасымық көңіл күй арқылы, Еремияда көрініс тапқандай, суреттелді.

Сенің сөздерің табылды, мен оларды жеп қойдым; Сенің сөзің менің жүрегіме қуаныш әрі шаттық болды, өйткені мен Сенің атыңмен аталғанмын, Уа, Әскерлердің Құдайы Жаратқан Ие. Мен мазақ етушілердің жиналысында отырмадым, қуанбадым да; Сенің қолыңның салдарынан жалғыз отырдым, өйткені Сен мені қаһарға толтырдың. Неге менің қайғым мәңгі, ал жазылудан бас тартатын жарам айықпас? Сен мен үшін мүлде жалғаншыдай, тартылып қалатын сулардай болмақсың ба? Еремия 15:16–18.

Еремия Аян кітабының он бірінші тарауында Содом мен Мысыр тұрғындары екі куәгердің өліміне қуанғандай «қуанған» жоқ. «Қуанбау» — қайғыру деген сөз. Белтешазардың қайғысы екі куәгердің өліміне байланысты қайғыны айқындайды. 2020 жылғы 18 шілдеде және 2020 жылғы 3 қарашада жердегі аңның шынайы протестанттық мүйізі мен республикалық мүйіздерінің екі куәгері Содом мен Мысырдың көшелерінде, яғни Иеміз де айқышқа шегеленген жерде, өлтірілді. Иеміз айқышқа шегеленген кезде, Оның шәкірттері қайғыра бастады. Сол екі куәгер Аян кітабының он бірінші тарауында Мұса мен Ілияс ретінде бейнеленген.

Жазбаларда Мәсіхтің Михаил деп аталуы туралы бес сілтеме бар: оның үшеуі Даниел кітабында, біреуі Яһуда кітабында, тағы біреуі Аян кітабында. Қазір біз қарастырып отырған оныншы тарауда Михаил екі рет аталады: он үшінші және жиырма бірінші аяттарда; содан кейін тағы да он екінші тараудың бірінші аятында аталады. Ол Аян кітабының он екінші тарауының жетінші аятында айқын көрсетіледі. Яһуда кітабында Михаил Мұсаны қайта тірілтуші ретінде көрсетіледі; ал Аян кітабының он бірінші тарауында Мұса көшеде өлі жатқан куәгерлердің бірі болып табылады.

Сондықтан, сендер мұны бір кезде білген болсаңдар да, естеріңе салғым келеді: Жаратқан Ие халықты Мысыр жерінен құтқарып шығарғаннан кейін, кейін сенбегендерді құртты. Ал өздерінің бастапқы дәрежесін сақтамай, өз мекенін тастап кеткен періштелерді Ол ұлы күннің сотына дейін қараңғылық астында мәңгілік бұғауларда сақтап қойды. Сол сияқты Содом мен Гомора және олардың төңірегіндегі қалалар да, өздерін азғындыққа беріп, жат тәннің соңынан еріп, мәңгілік оттың кегін тарта отырып, үлгі ретінде көрсетілді. Сол секілді бұлар да — арам түс көрушілер — тәнді арамдайды, өктемдікті менсінбейді және ұлылықтарға тіл тигізеді. Бірақ бас періште Михаил, Мұсаның денесі туралы шайтанмен тартысып, дауласып тұрған кезінде, оған тіл тигізетін айып тағуға батылы бармай: «Сені Жаратқан Ие тыйсын», — деді. Яһуда 5–9.

Яһуда кітабында, Аян кітабының он бірінші тарауында Мұса мен Ілияс өлтірілетін ұлы қаланы бейнелейтін Содом мен Мысырдың екеуінің де мәнмәтінінде, Михаил арқылы бейнеленген Мәсіх Мұсаның денесін тірілтеді. Аян кітабының он бірінші тарауында Мұса мен Ілияс үш жарым нышандық күн бойы өлі жатқан еді, ал Белтешазар үшін аза тұту күндері Михаил көктен түскен кезде аяқталады. Жолма-жол, Даниял кітабының оныншы тарауының бірден төртінші аяттарына дейін, екі куәгерді Михаил қайта тірілткенде аяқталатын аза тұту кезеңін айқындап тұр.

Бұл зерттеуді келесі мақалада жалғастырамыз.

«Әке Мұса мен Ілиясты Мәсіхке Өзінің хабаршылары болуға, Оны Көктегі нұрмен мадақтауға және Оның алда келе жатқан азабы туралы Онымен тілдесуге таңдады, өйткені олар жер бетінде адам болып өмір сүрген еді; олар адамдық қайғы мен азапты бастан кешірген болатын, сондықтан Иса Өзінің жердегі өмірінде өткерген сынағына жанашырлық таныта алатын. Ілияс, Израилге пайғамбар ретіндегі орнында, Мәсіхтің өкілі болған, әрі оның еңбегі белгілі бір дәрежеде Құтқарушының ісіне ұқсас болған. Ал Мұса, Израилдің көсемі ретінде, Мәсіхтің орнында тұрған, Онымен тілдесіп, Оның нұсқауларын орындаған; сондықтан Құдай тағының айналасына жиналған барша сансыз көпшілік ішінен дәл осы екеуі Құдай Ұлына қызмет етуге ең лайықтылар еді.»

“Мұса Израил ұрпақтарының сенімсіздігіне қаһарланып, ашумен жартасты соғып, олардың сұраған суын берген кезде, даңқты өзіне алды; өйткені оның ойы Израилдің опасыздығы мен қиқарлығына соншалықты беріліп кеткендіктен, Құдай оның істеуді бұйырған әрекетін орындау барысында Оны құрметтеп, Оның есімін ұлықтай алмады. Құдіреті шексіз Құдайдың ниеті — Израил ұрпақтарын жиі тығырыққа тіреп, содан кейін олардың зор мұқтажы кезінде оларды Өз құдіретімен құтқару еді, осылайша олар Өзінің оларға деген айрықша қамқорлығын танып, Оның есімін мадақтасын. Бірақ Мұса өз жүрегінің табиғи түрткілеріне беріліп, Құдайға тиесілі құрметті өзіне иемденді, шайтанның билігіне түсті де, уәде етілген жерге кіруге тыйым салынды. Егер Мұса табанды болып қалған болса, Жаратқан Ие оны уәде етілген жерге алып барар еді, содан кейін ол өлімді көрместен, оны Көкке аударар еді.”

Мұса өлімнен өткенімен, Құдайдың Ұлы Көктен түсіп, оның тәні бұзылуды көрмей тұрып, оны қайта тірілтті. Шайтан Мұсаның тәні үшін Михаилмен тартысып, оны өзінің заңды олжасы деп талап еткенмен, ол Құдайдың Ұлына қарсы тұра алмады; сондықтан Мұса қайта тірілген әрі ұлықталған тәнімен Көктің сарайларына апарылды да, енді Өкенің Өз Ұлына қызмет етуге тағайындаған құрметті екеудің бірі болды.

«Өздерін ұйқының осыншалық билеп алуына жол бергендіктен, шәкірттер Көктегі хабаршылар мен даңққа бөленген Құтқарушы арасындағы әңгімені өткізіп алды. Бірақ олар кенеттен терең ұйқыдан оянып, өздерінің алдында тұрған асқақ көріністі көргенде, шаттық пен үрейлі қастерге толады. Өздерінің сүйікті Ұстазының нұрға малынған тұлғасына қараған кезде, Оның болмысын қаптаған әрі күн сәулесіндей нұр шашқан айтып жеткізгісіз ұлылыққа өзге түрде төзе алмағандықтан, көздерін қолдарымен қалқалауға мәжбүр болады. Қысқа ғана бір мезет шәкірттер өздерінің Иелерінің көз алдарында дәріптеліп, асқақтатылғанын және Құдайдың ықыласына ие болғандар деп таныған нұрлы жаратылыстар тарапынан құрметтелгенін көреді». The Spirit of Prophecy, volume 2, 329, 330.